

Mondkapjes

Lijn van het huidige kabinet is dat gebruik van niet-medische mondneusmaskers in de publieke ruimte alleen aan de orde is in die situaties waarin geen anderhalve meter afstand bewaard kan worden.

Specifiek gaat het hierbij dan om:

- Het openbaar vervoer
- Overig bedrijfsmatig personen vervoer (igv >13 jaar en ouder en >2 personen)
- Vliegtuigen (igv > 13jaar)
- Mogelijkheid voor voorzitters VR tav verplichting op luchthaven tijdens de incheck, security- en grensprocessen en het boarden
- Niet medische mondkapjes zijn niet ter bescherming van de drager zelf, maar van anderen om hem of haar heen. Je voorkomt dat je als drager anderen mogelijk besmet; niet andersom.
- Het besluit om dit verplicht te stellen is ter aanvulling op de hygiënische maatregelen waarin de 1,5 meter afstand niet kan worden aangehouden en waar geen check op symptomen plaats kan vinden.

Deze aanpak is gebaseerd op het OMT-advies van 5 mei jl. gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek (incl gedragsonderzoek) (zie bijlage 1 voor exacte conclusies en bijlage 2 voor hoofdconclusie uit gedragsonderzoek RIVM gedragsunit dd 4mei):

- Het OMT adviseert geen algemeen gebruik van niet-medische mondneusmaskers in de publieke ruimte daar waar het mogelijk is anderhalvemeter afstand te bewaren.
- Voor het gebruik van niet-medische mondneusmaskers in settings waar het niet mogelijk is om anderhalve meter afstand te bewaren en waarbij het niet mogelijk is om triage toe te passen, kan het OMT, vanwege het gebrek aan eenduidig bewijs van het effect van niet-medische adembescherming, geen richtinggevend positief advies uitbrengen dat voldoende inhoudelijk onderbouwd is. Het OMT stelt daarom dat gebruik van niet-medische mondneusmaskers overwogen kan worden in die settings waar het niet mogelijk is om anderhalve meter afstand te houden en triage toe te passen.

In het OMT-advies van 23 juni reflecteert het OMT nog op het WHO-onderzoek naar gebruik van mondneusmaskers: 'OMT reflecteert dat er onvoldoende wetenschappelijk onderbouwing is om het gebruik van mondneusmaskers in de publieke ruimte te stimuleren. In uitzonderingssituaties kan overwogen worden om niet-medische mondneusmaskers te gebruiken wanneer het niet mogelijk is de algemene maatregelen te volgen, zoals in het openbaar vervoer'.

Uit het advies van de Gedragsunit (-gebaseerd op input vanuit literatuur en wetenschappelijke adviesraad) blijkt dat er geen éénduidige conclusie te trekken is of het dragen van niet-medische mondkapjes nu wel of niet bijdraagt aan de compliance. Vanuit de theorie spelen hierbij 4 punten een rol:

- Motivatie om je aan de regels te houden
- Risicoperceptie (inschatting hoeveel risico je loopt)
- Ervaren effect van de maatregelen
- Cue to action (is er een specifiek reden dit te doen?)

Naast het dragen van het mondkapje ook het gebruik van de mondkapjes van cruciaal belang. Een deel van de zorg van het RIVM zit ook daar. Wil het mondkapje enig effect hebben, dan dient het goed gebruikt te worden en dus echt goed over neus en mond gedragen te worden, niet op en af gedaan te worden, niet te lang gedragen te worden en igv een stoffen kapje min op 60 graden gewassen te worden.

Westerse landen: geen toegevoegde waarde.

PM wat andere landen doen

Redenen om het anders te doen:

- Grote maatschappelijke druk
- Andere balans tussen handhaving 1,5 m en daaraan vasthouden

Alternatieven:

- Gebruik medische mondkapjes (die geven nl wel goede bescherming)
- Nieuw advies aan gedragsunit vragen, want context is nu anders
- Gemeenten uitdagen om met ander voorstel te komen?

p.m: we zien nu clusters van besmettingen bij bijv familiefeestjes. Daar gaat men echt geen mondkapje dragen

pm 2 handhaving van mondkapjes dragen

Bijlage 1:

Conclusies uit OMT-advies 5 mei:

(10)(2g)

Bijlage 2

Vraag VWS: Welke effecten heeft het gebruik of zou het gebruik van mondkapjes mogelijk kunnen hebben op de compliance aan de huidige social distancing maatregelen, zoals het advies 'blijf zoveel mogelijk thuis', 'blijf thuis bij klachten' en de anderhalve metermaatregel?

Antwoord Gedragseenheid RIVM

Het gebruik van mondkapjes kan compliance bevorderen maar ook doen afnemen – zowel experts als de wetenschappelijke literatuur geven hier geen eenduidige antwoord op.

Het verwachte effect van mondkapjes op compliance aan andere gedragsmaatregelen zal grotendeels afhankelijk zijn van de uitleg van de richtlijn / maatregel (wie, wanneer, waarom, verplicht en #hoedan) en de mate waarin het besluit over inzet mondkapjes in het verlengde ligt van omringende landen.

Goede monitoring van het effect van gebruik van mondkapjes op compliance ten aanzien van afstand houden is van belang om snel bij te kunnen sturen, indien nodig.